

Redacției. Administrației,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
„Scrisori nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimit.”
INSERATE se primesc la Admi-
nistrația în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukes, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Dannenberg, In Budapesta: A. V.
Goldberg, Kolden Bernat; In
București: Agenca Havaș, Suc-
cursale de Roumanie; In Ham-
burg: Karoly & Liepmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonă pe o coloană 8 or. și
8 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarită și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în mâna care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și strălăutate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrației, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Cu esemplar 8 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 55.

Brașov, Sâmbătă, 9 (21) Martie

1896.

Un clișeu învechit.

Brașov, 7 Martie v.

„Impăcați-vă cu Ungurii” acest clișeu l-au întrebuințat mai toți bărbații de stat ai României dela 1848 și până astăzi în sfaturile, pe cari le dădeau Transilvănenilor.

Istoricul Nicolae Bălcescu la 1848—49 stăruia din toate puterile pe lângă Kossuth la Pesta spre a împăca pe Unguri cu Românii, supunându-i în această privință chiar și un proiect de lege cam de același cuprins ca și actuala lege a „naționalităților”. Resultatul a fost zero și de nul efect.

Publicistul Cesar Boliac pentru a împăca pe Unguri cu Românii redacta la Brașov diarul „Expatriatul”, în care făcea cele mai largi concesii Ungurilor și cu toate acestea resultatul a fost, că Ungurii nu cedau și Românii conduși de Iancu, Axente și popa Balint își măsurau puterile cu Ungurii pe mărte și pe viață.

Marele boer patriot Câmpineanu, condus tot de ideea „impăcării” îi dicea într’una din zile publicistului George Barițiu:

„Măi frate! Principatele române vor scăpa, cum vor scăpa de Ruși, dăr în fine vor scăpa. Voi însă ce vreți? Se schimbați jugul unguresc cu jugul austriac?”

Ungurii însă nu l-au înțeles pe Câmpineanu și resultatul a fost, că Românii au preferit mai bine absolutismul austriac, decât feudalismul unguresc de atunci.

Patrioții Români din exil, frații Brătienii, Golesci, Ioan Ghica, C. A. Rosetti și alții, în timpul exilului între anii 1850—1861, stăruiau din toate puterile spre a realiza ideea „impăcării” și emigranții unguri: Kossuth,

Türr, Klapka, Andrassy etc. păreau a ceda cu condițiune, ca mai întâi principatele române să susțină în mod efectiv o revoluțiune a Ungurilor în contra Austriei. „Ungurii biruitori”, dicea Kossuth et Compania, — „vor vedea pe urmă ce vor putea da Transilvănenilor”.

Peste câți-va ani isbutind Ungurii, în urma catastrofei dela Chlum și Sadowa-Königgratz, a înființa, prin ajutorul puterilor străine, dualismul germano-maghiar, ideea „impăcării” n’a dat de loc înainte; din contră, absolutismul parlamentar maghiar de astăzi pentru Români e mai rău, decât era absolutismul nedeghisat austriac de atunci.

In fața acestor fapte istorice, trebuie să ne prindă mirare, cum actualii bărbați de stat ai Românilor mai pot întrebuința la toate ocaziunile tocitul clișeu: „impăcați-vă cu Ungurii?”

Noi, chip, ne-am împăca, însă ce folos dacă ei nu vor să se împăce!

Și pentru a se putea împăca Românii cu Ungurii, trebuie să se înțeleagă la vorbă.

Condițiunile de împăcare ale Românilor sunt cuprinse în programele naționale stabilite la diferite ocaziuni dela 1848 și până inclusiv 1881.

N’au Ungurii decât să între asupra acestor programe în negocierii cu căpeteniile poporului român de dincoace de Carpați, și atunci lumea va vedea, că cu Ungurii nu e chip de a te putea înțelege la vorbă, pentru că Românul nu poate renunța la bazele programelor sale fără de a-și espune poporul la totala nimicire națională.

In această privință nu încap târguiești de natură comercială, ca noi

să cerem sută la sută, și pe urmă Slavici-Brote să tacă „licitația minuentă”, mulțumindu-se cu zero la sută sau cu vorba Ungurului: „nessze semmit, fogd meg jól” (= n’a nimica, prinde-o bine).

Târguiești de-asemena natură pot face numai nise falși politici, ca Slavici-Brote pitulându-se, sub umbra învechitului clișeu: „impăcați-vă cu Ungurii”

Poporul român însă, slavă Domnului, n’are nici lipsă, nici poftă de a intra în astfel de târguiești, și respinge cu dispreț și indignare propunerile, ce nu-i pun în perspectivă decât cel mai desperat faliment.

In el este destulă putere de viață de a duce lupta până la sfârșit pentru dobândirea drepturilor sale autonome și naționale.

Fi-va Lueger primar?

Acésta e marea întrebare, care preocupă azi cercurile politice din monarhia noastră nu numai de dincolo, ci și de dincoace de Laita.

Alaltă-eri au fost verificate mandatele celor 138 consilieri comunali ai Vienei. In timp de opt zile după acésta, nou aleșii consilierii, în înțelesul regulamentului comunei, au să se declare, dacă primesc mandatul, ce li-s’a dat, ér după acéști declarațiuni a lor are să urmeze în curând alegerea primarului.

Dacă Lueger va fi ales din nou ca primar și monarhul va întări alegerea lui, atunci acésta ar însemna o retragere a cuvântului și o formală capitulare înaintea puternicului curent antisemit. Din aceste considerațiuni, din partea partidelor dela putere („liberale”) atât din Austria, cât și dela noi se accentuează cu hotărâre, că întărirea alegerei unui Lue-

ger in postul de primar al Vienei este o curată imposibilitate.

Față cu acéști afirmare însă, amicii curentului anti-semit se provocă la consecențele grave, ce le-ar putea avea un asemenea cas. Se tractează aici de-un drept constituțional al cetățenilor, de unul dintre cele mai sfinte și mai cardinale drepturi ale lor, care ar deveni cu totul illusoriu, dacă printr’o trăsătură de condei s’ar putea paralisa în asemenea mod validitatea acestui drept.

In politică nu există imposibilitate, dice un proverb, — ér acest proverb nicăiri nu-l aplică amicii curentului antisemit cu mai bun succes, ca tocmai la viața constituțională a monarhiei noastre.

Sunt numai 2—3 ani, de când Plener și soții săi alarmau lumea cu grelele acușări, ce le ridicau în parlamentul austriac contra guvernului. Atunci totă lumea credea, că este o curată imposibilitate, ca Plener cu partida sa să ajungă vreodată la guvern. Cu toate acestea însă, Plener a devenit ministru.

Dacă dăr „imposibilul” Plener a fost cu puțință să ajungă ministru, atunci tot așa, dic ei, este și trebuie să fiă cu puțință și întărirea lui Lueger in postul de primar.

Cum va sci guvernul să esă din încurcătura și cum va putea el să resolve acéști problemă dificilă, e încă o enigmă. La totă întâmplarea însă, curentul anti-semit, atât de incuragiat astăzi, va merge înainte, și guvernul Austriei nu va isbuti așa ușor, ca printr’o trăsătură preainaltă de condei să tragă dungă peste socotela anti-semiților vieneși, precum a isbutit guvernul lui Banffy față de scólele Românilor grănițeri din fostul Regiment I. de grăniță.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Doctorul Nicolai Zubcu-Codreanu.

(Din volumul In „exil”, de Z. C. Arbore.)

(Fine)

După mărtea profesorului iubit, N. Codreanu împreună cu mai mulți tovarăși ai săi dela seminar urmăză a-se ocupa serios cu filosofie și literatura. Mulțămită lecturii, în curând tăgăda și indoiala cuprinsă spiritul seminaristului; sub presiunea acestei tăgăde, căzură în dărămăturii concepțiunile vechi, tradițiunile teologiei scolaristice, o luptă înverșunată s’a început in sufletul tinerului — între tradițiune și critică. Și fără a-se face ateist, N. Codreanu s’a văduț silit de a părăsi ori-ce ideă de a îmbrățișa cariera duhovnicească. Era prea cinstit pentru a fi ipocrit.

Din acest moment, seminaristul caută să-și zidescă o credință nouă, m-nită a inlocui pe cele vechi. La ori-ce ideă nouă la ori-ce achizițiune nouă in domeniul intelectual, densus adăuga focul sacru al entuziasmului, și, ca tiner, era gata de a primi cele mai mari chinuri pentru apărarea ideilor sale.

La 1870 Nicolai Codreanu și-a ispră-

vit studiile in seminar, și s’a înscris la Academia medico-hirurgică.

Viața unui student sérac e bine cunoscută lunei culte. După o luptă in sinul familiei, care nu voia, ca tinerul să îmbrățișeze altă carieră decât cea duhovnicească, veni lupta cu miseria cea mai cumplită. La Petersburg Nicolai Codreanu a ajuns fără o lăsoae in busunar, și devenind student își agonisea viața ca meditator, primind o plată mai mult decât ridicolă pentru orele de meditație. Dăr de și viața materială la Petersburg a fost mult mai anevoioasă pentru Nicolai Codreanu decât chiar la Chișinău, turpitudinile miseriei treceau mai ușor, din cauză, că sufletului său tiner s’a deschis toate comorile unor speranțe roze. Planuri mărețe de un viitor plin de satisfacțiuni morale se succedau unul după altul in imaginația sa. Setos de a cunoșoe, el s’a dat cu totul cărților, și s’a datat cu pasiunea științei. Fiind încă tiner, plutea fără busolă pe oceanul nețermurit al științelor, ba studia pe filosofii germani, ba lucra in laboratorul de chimie, fiziologie și patologie. Incetel cu incetel însă tendințele și aspirațiunile sale începură a se fixa... și Nicolai Codreanu a devenit un socialist convins.

Diua scurtă de iernă îi trecea între zidurile Academiei, séra se aduna cercul intim al tovarășilor-studenți, și mica locuință a studentului se umplea cu fum de tutun. In acea odăiță, in aburii samovarului, se făceau discuții aprinse, se construiau planuri, se împărțeau reciproc indoilele, cari frământau cugetarea, se rezolvau cestiunile ardetore ale zilei, in acea odăiță se forma viitorul luptător cu absolutismul moscovit.

Cercul din Petersburg al repausatului meu amic, a fost format din proseliții ardenti ai științei. Acești tineri iubeau știința nu pentru știință in sine, dăr fiindcă fă-care din ei era convins, că știința singură este aptă de a da răspunsuri categorice la toate cestiunile vieței sociale; că, răsămându-se pe știință numai, omul modern poate nădejdii să biruască minciuna lunei și să strivescă nedreptatea.

In ultimii ani ai vieței sale de student, N. Codreanu a luat parte activă la mișcarea revoluționară din Rusia.

Convins de dreptatea propagandei noastre și de neceitatea unei lucrări luminate in mijlocul poporului de jos, el părăsi Academia pentru un timp ore-care, și primi a face parte din gruparea revoluțio-

narilor din Moscova. Acésta îi convenea cu atât mai mult, cu cât acea grupare se compunea in majoritate de tineri din sudul imperiului muscălesc.

In anul 1874 N. Zubcu-Codreanu părăsi Petersburgul și se întorse la Chișinău, unde in curând a isbutit să formeze un cerc de tineri români, cari începură a face propagandă socialistă printre junimea studioasă; in același timp el se puse in relații cu studenții din Iași, și făcu cunoscință cu mult regretatul Eugeniu Lupu.

In toamna anului 1874 eu primisem o scrisóre din partea lui Zdanowici, prin care eram avisat despre inlocuirea sa prin N. Codreanu la grănița Prutului, dăr tocmai in acest timp amicul meu s’a îmbolnăvit, și a fost nevoit să intre in spitalul dia Petersburg.

Pe când el zăcea in spital, la Moscova poliția a descoperit depositul de cărți revoluționare, apoi din investigațiuni in investigațiuni a dat de urmele grupării și a arestat pe prințul Saneo Tișiani și pe tovarășii săi. Când s’a arestat Zdanowici și ceilalți, poliția găsi adresa lui Codreanu, dăr negăsindu-l acasă, n’a putut descoperi esistența sa la spital. Prevenit la timp N. Codreanu a putut să părăsescă spitalul in

Italia.

In numărul nostru nostru de ieri am publicat un extras din espunerile noului ministru Rudini asupra situației Italiei.

Cei ce au urmărit cu atenție ultimele evenimente din Africa, — înțelegem de saștrele ce le-au suferit Italienii în războiul pornit contra lui Menelik regele Abeșiniei, — precum și aceia, cari au cetit cu atenție espunerile actualului ministru-președinte Rudini, își vor fi făcut de sigur o căte de palidă iconă asupra situației grele în care a ajuns regatul italian.

Ar greși însă cel ce ar crede, că poziția de putere mare a Italiei s'ar fi scrunținat numai în urma desastrelor din Africa. Nu! Aventurișele planuri ale fostului guvern italian, precum și sistemul lui Crispi de a duce o politică colonială umflată, n'a făcut decât să contribuie și mai mult la relele ce în timpul din urmă au sguduit adănc încrederea publică față de Italia.

De câtă-va vreme încôce se vorbesce mult, că pozițiunea regatului italian în concertul triplei alianțe a devenit aprôpe neînțeleasă, și că pe Italia n'o lăgă nimic de această „ligă de pace“, decât pôte frica de Francesi, cu care Bismark a spăriat mereu pe Italieni. Se mai accentuă de asemenea, că îndată-oe Germaniei îi va succede de a-și afla un alt „tovarăș“ mai sigur și mai cu multă garanție, ea va da cu piciorul „parveniților“, eschișându-i din ceroul puterii mari.

Nu se pôte sci, ce se va întâmpla în viitorul se poate, dăr cum-ă diplomația oôce și fierbe ceva în ascuns, se vede din deseale călătorii și conveniri ale diplomaților și miniștrilor de tot felul, și mai ales din espunerile lui Rudini, cari stau în contradicție hotărîtă cu programul și politica urmată de Crispi, cel mai fidel și mai devotat prietin al triplei alianțe.

Crispi s'a retras rușinat temându-se de urmările grave ale nenorocitei sale direcții politice, și a lăsat Italia în momentele cele mai critice, când nu mai putea să-și acopere fiascul cu vorbe dulci și promisiuni seci.

Nu mai decât în urma această ambasadurii italian Nigra din Viena a fost chîamat la Roma, ca să raporteze verbal asupra călătoriei lui Goluchowski la Berlin.

Din punctul acesta de vedere judecând, espunerile lui Rudini asupra situației externe a Italiei, apar numai ca o bineticuită parafrasă a celor ce s'au opt la Berlin, — cu scop însă de a emăgi opiniunea publică asupra adevăratei stări de lucruri. Espunerile lui Rudini n'au însuflețit de loc pe Italieni, mai ales acum, când nime n'are gustul de a-se însufleți în situația critică, în care se află Italia în ur-

ma desastrului din Adua, care a făcut o adăncă rană în prestigiul ei politic.

Cea mai interesantă parte din programul noului cabinet italian este, fără îndoială, declarațiunea făcută asupra tratărilor de pace cu Menelik. Tratările acestea soim, că le începuse deja guvernul-Crispi tocmai când și a dat dimisia. Rudini țioe, că va o conduce pe asta tratări cu multă precauțiune, și nu va intra la învoială decât pe lângă condițiuni, cari corespund pe deplin intereselor statului și demnității națiunii italiene. Rudini dăr, decât ține la consciința sa și la prestigiul nămului său, numai cu greu se va rezolva a trece pe sub furcile caudine.

Nu se pôte sci, cum va scăpa Italia din această penibilă situație. Ceea ce se știe însă este, că decât actualul guvern italian voesce în adevăr binele și înaintarea patriei și a cetățenilor, atunci își va lua de cea mai înaltă misiune restabilirea păcii interne, a regimului dreptului și dreptății, și pădirea neatacată a autorității statului, lucruri pe cari antecesorul său li-a desprețuit și călcat în picior.

En căutați și vedeți...!

Sub titlul acesta am arătat în numărul nostru de Joi, că aceia dintre noi, cari se miră de „schimbarea la față“ a foilor germane față de cestiunea națională română, nu-și dau semă despre adevărată stare a lucrului și nu și-au dat nici-odată stenenela a lucrului și nu și-au dat nici-odată în amintitele foi germane odinioră despre cestiunea națională română.

Era vorba despre un articol al fôiei germane „Kölnische Zeitung“, care dedea „dreptate Ungurilor“ în atitudinea lor provocătoare și volnică față de noi Români. Foile unguresci au reprodus cu multă satisfacțiune aiurările diarului german, dăr și cu mai mare bucurie reprodus ele scrisese unui alt diar nemțesc, „Berliner Tageblatt“ dela 14 Martie, care se ocupă de urmărirea pe cale polițienescă a subscriitorilor „Manifestului“, pledând hotărît pentru „îndreptățirea“ procedurii volnice a „cemetrilor“ din Budapesta.

„Berliner Tageblatt“ începe prin a spune, că „rigôrea față de fanaticii agitatori dintre Români din Ardeal este tot așa de fără efect, ca și marinimia“ (!) „Ne aducem încă aminte — conținuă fôia berlinesă — de procesul sențional dela Clușiu, care s'a finit cu condamnarea în massă a agitatorilor. Cu tôte că acești domni au protestat în Memorandumul lor contra uniunii Ardélului cu Ungaria și au predicat ruperea Voivodatul de odinioră de câtră corôna St. Stefan, totuși guvernul unguresc,

din propriul său indemn(?) a propus Corônei grațierea lor. Li-au iertat o mare parte a pedepsei, și astfel i-au eliberat cu mult mai ourend, decum ar fi sperat ei. Dela această se aștepta în general un efect bine-făcător. Și aievea, această procedură înțeleptă a guvernului unguresc a avut cel mai bun efect în România, ca și în Ardél. Chiar și majoritatea agitatorilor s'au declarat aplecați a o rupe cu agitațiunea contra statului și a legilor. Un grup dintre ei însă și-au esprimit într'un mod caracteristic multămită față de fapta grațierii, intru cât adevă puțin înainte au declarat, că încep din nou lupta contra statului și a legilor lui, și înocă în tôte estensiunea și cu tôte mijlocele, ce le stau la dispozițiune. Domnii acestia au completat declarația și cu aceea, că „se consideră mandatarii ai naționalității române“ și că nu țin de legal ordinul de disolvare din 1894. Declarația această însă n'au subscriș'o 12 mșți dintre cei 19 membri ai comitetului disolvat, și astfel numai 7 dintre ei se pörtă ca intrasingenți, contra, cărora apoi a pășit guvernul. Pe acești 7 memorandiști mai noi i-au osândit în sensul legilor, la câte 15 zile închisôre și 100 fl. amendă. O astfel de pedepsă, considerând importanța faptului, este forte blândă și ușoră.“

Această „strălucită“ pledoarie a fôiei germane în favorul politiceii unguresci de persecuțiune fără cumpet contra Românilor, nu mai are, oredem, nevoie de cometar din parte-ne. Am reprodus aberațiunile fôiei nemțesci numai ca să avem cu o dovadă mai mult, că binevoitorii nu ni-a fost nici-odată binevoitor, ér cu atât mai puțin ne este ea astăzi, când din tôte părțile se fac încercări de a-ne umbla de dragul „liniștei și ordinii“ în satatul dualist stăpănit de Maghiari.

Vorba celuia: „organizațiune nouă“ în „situațiunea schimbată“.

Prigonirea pentru subscrierea Manifestului

Publicăm, după „Tribuna“ de adă, recursul d-lui Dr. I. Rațiu înaintat vice-spanului din Sibiu contra sentinței, prin care a fost condamnat la închisôre și amendă de bani, din cauză, că a subscriș „Manifestul“. Acest recurs este făcut de d-l advocat Dr. Amos Frâncu. Afară de întroducere, motivele recursului sunt următoarele:

I. După-ce și factorii puterii esecutive sunt îndatorați, ca atunci, când ei îndeplinesc o funcțiune de judecatori să eseroiteze o critică independentă asupra validității ordinațiunilor materiale și să-și cer-

ceze dreptul de competență, abstrăgând deocamdată dela faptul, prin care il vom clarifoa mai în jos, că adevă principiile constituțiunii parlamentare instituite în această țără și dispozițiunile legii electorale eschid oprirea constituiri și activității vreunui partid politic — în cazul acesta, faptul, că autoritatea polițienescă măr facut în cercetare penală, ca pe autorul și publicătorul unui product de presă, a Manifestului, invôlvă în sine nu numai violarea flagrantă a libertății de presă, dăr tot-odată și o trecere peste ceroul de competență, ceea ce calcă dispozițiunile positive ale legii, din care cauză protestând în contra acestui fapt, nimicirea întregii procedurii devine inevitabilă.

Fiind libertatea de presă recunoscută prin lege fundamentală, ca una dintre libertățile comune, garanția acestei libertăți e depusă în instituțiunea tribunalelor de presă, ér atribuțiunile acestora nu și-le pôte aroga nici o autoritate polițienescă, fiind această în contra constituției, în contra literei și spiritului legii.

Prin urmare atunci, când §§-ii 39 și 40 din art. de lege XXXVII. din 1880, enunță pozitiv, că „referitor la delictele comise prin presă rămâne neatinsă competența tribunalelor de presă și a curților ou jurați“, ori cu câtă laitudine s'ar aplica legile, un lucru rămâne sigur, anume: pentru un articol publicat într'un diar—și de atare natură e și Manifestul urmărit deja sub pretext de transgresiune din partea autorității polițienesci—nime nu are drept de acuză, decât procurorul de presă și nime nu are și nu pôte avér, fără suspendarea libertății de presă, drept de a judeca, decât tribunalele de presă.

Cei-ce abuză de teorema dreptului imperativ al statului (állami szükségjog — după principiul: Salus rei publicae suprema lex esto), dușmanii libertății pot, ce-i drept, provoca suspendarea libertății de presă, fiind ei în posesiunea puterii, dăr câtă vreme libertatea de presă, ca o instituțiune cardinală a constituțiunii constituie un bun comun al cetățenilor garantat și prin competența juriilor, — autoritățile polițienesci sunt incompetente a urmări productele de presă și pe autorii lor, și de aceea nimicirea sentinței protestate e cea mai elementară recerintă a fidelității câtră constituțiune, pentru-că libertatea constituțională constituie comôra comună a tuturor cetățenilor.

Principiul acesta, într'un stat de drept, care privește între instituțiunile sale și libertatea de presă, nici nu ar trebui să se mai discute, ba nici chiar competența tribunalelor nu se pôte atinge nici chiar în această parte a țării, care cu desconsiderarea egalității de drept e ținută sub domi-

grabă. și a fugit din Petersburg la Chișineu de unde apoi cu ajutorul lui Eugeniu Lupu a trecut Prutul.

Așa-dăr împrejurările nenorocite pentru asta-dată îl aruncară pe pământul patriei-mume, în calitate de refugiat politic. Este bine cunoscută sôrtea amară a unui refugiat politic, a unui proscris, dăr și mai amară e acea sôrte a unui Român de sânge, când el se adăpostesce pe solul ospitalier al patriei-mume.

În Elveția, în Anglia, — țări cunoscute prin ospitalitatea lor pentru refugiații politici — un proscris găsesce în general acea căldură sufletescă, acea întimpinare frățescă, care ca un balsam închegă rănile dureroșe, ce sângerăză mereu în inima proscrisului.

În România... vai! un refugiat din Basarabia nu găsesce decât o primire indiferentă, ba chiar ostilă une-ori. Această ostilitate, ce e drept, e întemeiată pe o greșală istorică, ce a crept, a făcut cel mai rău Român, și care chiar în momentul de față este împărțită de o mare parte a lumii nôstre semi-culte. Românii cu ceva carte au simpatii pentru Rusia oficială, nădăjduind din partea acesteii Rușii un sprijin în tendințele și aspirațiunile lor naționale....

Acești Români, fiind rusofil(?) — privesc dușmănesce pe ori-ce Român din Basarabia, ca pe un protivnic al lor.

Și intru cât-va au dreptate. Niculai Zubcu-Codreanu a emigrat în România tocmai în anul 1875.

Lucru firesc, că proscrisul a fost nevoit să se ascundă de ochii autorității, ca un cum-va să fi alungat peste graniță pe cale administrativă.

Prima impresiune, ce a produs asupra lui Codreanu tinerimea nôstră universtară, precum și literatura nôstră, a fost cât se pôte de tristă. La București, în inima chiar a patriei-mume, el, Român proscris, s'a simțit așa de izolat, așa de părăsit de toți, încât se credea în exil...

— „Aci, la noi“, imi scria el la Geneva, nimeni nici măcar cu sciința nu se ocupă serios. Singurul om de sciință în înțelesul european al cuvântului — e Hașdeu, dăr și el e Basarabian“.

Acăsta era starea morală a lui N. Codreanu în cel dintăiu an al vieții sale în România.

Voind a-și continua studiile, el s'a înscriș la universitate, dăr și aci a întimpinat greutăți. Ministeriul de instrucție refuzându-i echivalența diplomei sale din seminar cu bacalaureatul, ér universitatea ne-

echivalându-i cei cinci ani de inscripții dela Academia Medico-chirurgicală din Petersburg, — N. Codreanu a fost silit să se înscrie la Universitatea din București ca student în anul al cincelea la facultatea de medicină, — și să isprăvescă studiile sale cu diploma de licențiat în medicină.

Din București N. Codreanu imi scrisese o scrisôre la Geneva, prin care mă anunțase de sosirea sa, și de saroina ce și-a luat în ceea ce priveșce granița dela Prut. Fiind deja avisat din Rusia, despre înlocuirea lui Zdanowici prin Codreanu, am expediat un mare transport de cărți la București. Acest transport, precum și multe alte transporturi ulterioare, au trecut Prutul lângă Galați, fără absolut nici un accident. Tactul și dibăcia lui N. Codreanu în a trece cărți, erau cauzele acestor isbânde. Pentru înlesnirea operațiunilor D-rul Zubcu-Codreanu adeseori supraveghia în personă pe contrabandiști.

În anul 1876 pozițiunea s'a schimbat intru-cât-va. Împrejurul său s'a format un grupuleț de tineri, cari au început a-se interesa de literatură, de sciință, într'un mod conscient. N. Codreanu le-a dat cartea ca pitală a lui Karl Marx, scrierile lui Baconin, ale lui Spencer, Taine, Lefrangais și altele. Interesul le-au purtau acești tineri la

ori-ce idee nouă, il bucurau mult. Încetul cu încetul din acești tineri s'au format cetățeni buni și patrioți ou dor de țără.

Trăind însă la bucurești, și apoi în județul Tutova, N. Codreanu, nici pentru un moment nu uită pe nenorocii săi frați din Basarabia; cu fiă-care transport de cărți revoluționare în limba rusă, polonă și rutună. el expedia la Chișineu cărți românesci: decimi de esemplare de „Răsvan Vodă“ a lui Hașdeu, operele lui Alexandri, Bolintineanu, Balcescu, aritmetice, cărți de cetire pentru școlari, geografii, evangeli românesci, letopisețele lui Mihail Kogălniceanu, cumpărate cu banii săi, le trecea de se răspândeau în Basarabia. Eță, de pildă, ce-mi scria dănsul la anul 1876, în Februarie 20, la Geneva:

„Dragă amice, în Basarabia nôstră avem peste un milion de Români, și noi „ou tine nimic n'am făcut încă pentru poporul nostru. Un Român ca tine a scris „o mulțime de broșuri pentru poporul rus, „editezi un diar rus pentru poporul rus, „si scriș cărți grôse în limba rusă, dăr „nimic, absolut nimic pentru Românii din „Basarabia. Singura „Chitria mecanică“, „scrisă de un Român, a avut decimi de „editii și s'a distribuit în Rusia în decimi „de mii de esemplare. Nu cređi ôre, că

narea patentei absolutistice dela 1853, care a fost adusă într'un timp, când era stare de asediu, de o parte, pentru-că §-ul 62 al codului penal chiar și acele produse de presă, cari nu se pot pune la responsabilitatea subiectivă, le subtrage din competența puterii esecutive și le transpune în competența tribunalelor; de altă parte pentru-că competența esolusivă a judecătorilor cercuale e susținută și în casuri de transgresiune circumscrisă în patent, anume prin ordinațiunea ministerială nr. 1493 din 1871, care interpretază §-ul 42 al patentului, precum și prin praxă.

După-ce prin urmare e evident de o parte, că delictule comise prin presă sunt în mod taxativ numărate prin lege, și transgresiunile prin patent legal, între cari fusese existența și activitatea partidului național român nu e și nu poate fi enumerată — și faptele acestea dispuse în competența judecătorilor, după-ce sine lege nulla poena; după-ce nime nu-i iertat să fi subtras dela judecătorul său competent și astfel puterea esecutivă nici nu poate crea noue delictule de presă, nici nu-și poate vindeca și-și atribuțiile jurisdicțiunii violând constituțiunea și legea; sentința gravaminosă în lipsa totală de competență trebuie nimicită, pentru-că dreptul de a judeca, că ore cuprinsul productelor de presă e ipunibil său ba, nu aparține puterii esecutive sau factorilor polițienesci, fiind-oă în cas contrar două dintre drepturile cele mai cardinale ale libertății de presă: dreptul de a spune adevărul și dreptul discuțiunii și al criticii libere, ar deveni pendente de bunul plac al guvernelor, cari întotdeauna sunt apelcate spre arbitru domniei de partid.

Acosta ar fi egal cu subminarea libertății de presă. Opiniunea acosta o ilustrază foarte bine Dr. Frey, cu următoarele cuvinte:

„Ohne Pressfreiheit gibt es in einem Staate keine bürgerliche Freiheit, denn wenn die Behörden nicht dürfen in der Presse gezeisselt und an den Pranger der öffentlichen Meinung gestellt werden, ja dann können die Behörden machen, was sie wollen, und stehen wir in Verhältnissen, wie sie in Russland und in Türkei unseligen Angedenkens existiren“.

(Fără de libertatea presei nu există nici o libertate cetățenescă în stat, pentru-că dacă autoritățile nu pot fi obișnuite și puse înaintea barei judecătorești a opiniunii publice, atunci ele pot face ce le place, și ajungem în stările, cari există în Rusia și Turcia de nenorocită amintire).

Cu toate acestea autoritatea polițienescă de prima instanță, provocându-se la ordinațiunea ministerială de sub nr. 321—1894, în care partidul național român, în contra §-lui 104 din legea electorală e cua-

lificat de reuniune și ca atare îi opresce activitatea până ce statutele vor fi aprobate de guvern, — în articolul de diar intitulat Manifest, tocmai pentru cuprinsul său, care numai ca produs de presă poate urmări prin judecătoria, crede a sub-versa o transgresiune, anumit, cea circumscrisă în ordinațiunea ministrului de interne nr. 1488 din 1894 și îl urmăresce în cercul său de competență, deși chiar nici guvernul nu e îndreptățit a eserota nici un fel de jurisdicțiune asupra productelor de presă, afară de dreptul de a ridica acuză care-i compete ministrului de justiție, și deși însași această ordinațiune, cuprinsul, respective publicarea productelor de presă, nu le ia pentru-că nu le poate lua sub sancțiunea sa.

Din toate acestea e evident, că nici în general, nici în cazul acesta special, autoritatea de prima instanță nu e competentă la astfel de procedură, și prin urmare aceea e nulă și trebuie nulificată.

(Va urma.)

SCRIRILE ȚILEI.

— 8 (20) Martie.

Din București primesc toate foile unguresci următorul comunicat: „Advocatul Coroianu, unul dintre membrii intransigenți ai comitetului român național din Ardeal, a sosit în București, spre a se sfătui cu Brote și cu Albini asupra continuării agitațiunii, și să-i îndemne, ca în interesul unității agitațiunii române să-și părăsască poziția ce au luat-o în timpul din urmă“.

Mileniul și tinerimea. Ocârmuitorii din Pesta își sfarmă dinic capul, cum se dea sărbătorilor milenare un colorit cât se poate mai „pregnant“. Ei vreau să ducă la acest tîmbălău „patriotic“ totă „nația“ cu purcel cu cățel cu tot. S'au îngrijit astfel și de participarea tinerimei dela școle. Cetim în foile unguresci, că între ministrul de culte și direcțiunea esposiției se urmăze pertractări asupra modului de a participa și elevii dela școlele medii. Se fac pregătiri, ca să fiă duși la Pesta cât mai mulți tineri studenți dela școlele acestea, și și-au pus de gând să recruteze o armată de „manifestanți“ dela școlele naționalităților, ca să-i adape „din isvorul nesecat al măririi patriotice“. — Avis directorilor dela școlele noastre, și mai ales părinților.

Impăratul german în Italia. „Agenția Stefani“ anunță, că împăratul Germaniei Wilhelm va merge în 23 Martie la Genua și va visita Neapolul și alte porturi ale Italiei. E lucru hotărât, că Wilhelm se va întâlni cu Umberto. Ziua întâlnirii însă nu e fixată.

Principele bulgar în Petersburg. O scoire telegrafică din Petersburg spune, că principele Ferdinand al Bulgariei va merge pe la sfârșitul lui Martie la Petersburg.

Estradarea lui Szeless-Adorján, famosul atentator cu dinamită asupra monumentului lui Hentzi din Buda, s'a întâmplat deja de fapt. Szeless, după cum spune o telegramă din Genf, e pe drum către Budapesta însoțit de escortă polițienescă.

Epistola unui băiat de școală către Majestatea Sa. Un băiat de 9 ani din Rokitznitz (Boemia), oare umblă la școala populară de acolo, a scris Majestații Sale următoarea epistolă: „Iubite Domnule Impărat! Când vin ca deții și soldații la noi în sat pe concediu, imi face tot-deuna o mare bucurie, și eu înocă a-și dori să fiu soldat. Tatăl meu a fost gendarm a trebuit să umble mult noaptea pe afară, s'a răcit și în urmă a murit. Mama încă a murit. Acum am altă mamă, ea încă e foarte bună. Mama învață în școală pe fetițe să împletască. Eu învăț în școală foarte bine. Poți întreba pe d-l învățător. Îți s'erut mâna, iubite domnule Impărat, și rămân al D-Tale, Carol Schmidt, școlar în clasa a 3-a în Rokitznitz“. Din cancelaria de cabinet din Viena s'a scris antistiei comunale din Rokitznitz, ca să se îngrijescă

de băiat și la cea mai apropiată asențare, ce se va ține în comuna Rokitznitz, băiatul să fiă prezentat comisiunii de asențare.

Duelul Josika-Klebelberg. O scoire telegrafică din Budapesta spune, că duelul dintre br. Samuel Josika și conte Zdenko Klebelberg s'a întâmplat ieri înainte de amiazi. La al treilea atac contele Klebelberg a căpătat o tăietură grea la cap, în urma căreia țignind sângele i-a acoperit întregă față. Br. Josika a primit și el o mică lovitură la deget. Părțile nu s'au împăcat.

Rușii în Bulgaria. Din Petersburg se telegrafiază, că guvernul rusesc va numi 9 consuli și viceconsuli în Bulgaria, afară de agentul de afaceri din Sofia. Cheltuelile de lipsă s'au chitat deja.

Mulțămită publică.

Comitetul parochial român gr. or. din Cetatea Brașovului vine prin subsemnații a achita în public sumele de mai jos și a esprima sentimentele sale de profundă mulțămită d-lor mai jos însemnați, cari au bine-voit a dărui și a număra pentru biserica română gr. or., ce se clădește în centrul Brașovului, următoarele sume:

Nicolae de Sustai, president în pensiuie, 500 fl.; Nicolae I. Ciurou librar 100 fl.; Dr. George Baiulescu 100 fl.; B. Baiulescu 200 fl.; D-nele: Anastasia Radovici 50 fl.; Elena I. Blebea 5 fl., Maria Crețoiu 4 fl. și d-l Vasile Ocășan 5 fl.

Din ședința Comitetului parochial român gr. or. din Cetatea Brașovului, ținută în 25 Febr. 1896.)*

Bartolomeu Baiulescu, Lazar Nastasi,
președinte. notar.

SCRIRI ULTIME.

București, 19 Martie. Părechea regală română va pleca în cursul săptămănei viitoare la Abazzia. Regele și Regina vor petrece în străinătate o lună și jumătate.

București, 19 Martie. „Epoca“ susține, că drept răspuns la destăinuirile lui A. C. Popovici în cetățiunea națională, Eugen Brote va scoate în curând o broșură, căutând a-se rehabilita. Brote va accentua absoluta necesitate a unei împăcăciuni cu Ungurii.

București, 19 Martie. Marchisul Pandolfi, deputat în camera italiană și cunoscutul filoromân, va veni în cursul lunei viitoare aci, unde va sta mai multe zile. După-ce va visita mai multe localități din țară, marchisul Pandolfi va merge în Transilvania, unde va petrece mai mult timp.

Viena, 19 Martie. Impăratul Wilhelm va trece pe aici în călătoria sa la Italia. Cu ocazia acosta se va ține o mare revistă militară.

Belgrad, 19 Martie. Se crede, că regele va încredința în timpul cel mai scurt pe Simici cu formarea unui nou cabinet din membri de-ai partidelor moderate, pentru-ca astfel să potă face revisuirea constituției.

DIVERSE.

Carte scrisă pe foi de palm. Societatea din Amsterdam „Natura Artis Magistra“ are o carte scrisă pe foi de palm. Cartea s'emană întru toate cu manuscrisele Indienilor din India ostică, și nu se deosebesce numai deoat prin textual scris cu litera olandese pe foi de palm. Cartea este din vechul al 17-lea și e scrisă de un călugăr, pentru-că conține unele fragmente singuratece din sânta scriptură.

*) On. D-ni, cari au primit liste de colectare și nu le-au retrimis, sunt rugați, ca să le retrimită, fiind-că trebuie să încheiate socotelile colectării.

Casinele muncitorilor din Europa și America. Casinele muncitorilor, cari și pe la noi s'au introdus ieri, colo, câte una, în alte țări sunt foarte multe. Cea mai renumită casină de felul acesta eși casina din Londra numită „Westend“, care mai poartă și numele de: „palatul poporului“; ea este un edificiu colosal, ce se compune din mai multe sute de localități și are grădini frumoase în estensiune de mai mulți chilometri. Afară de acosta mai sunt și în alte locuri mai mici astfel de casine, cari se fac la îndemnul și inițiativa omenilor iubitori de cultură și cari se interesează de înaintarea poporului. Muncitorii înțeleg numai decât scopul acestor casine, și în cele mai multe locuri nu-i silesce nimeni să plătescă taxe anuale, ci rămâne la dispoziția fiăcărui să plătescă după voință și împrejurări pe câte-o lună, pe câte-o săptămână, sau în fine când merge la casină își ia un bilet cu câți-va cruceri. Imprejurarea, că muncitorii din casină de-o parte discută în continuu, ceea-ce pe oșpeții mai înalți nu-i conturbă și mai ales, decât din întâmplare dă de vr'un raportor renumit său de vr'un arangiator de concert, atunci iute se lătesce vestea casinei muncitorilor. Luorul de mirat, d'ér adevărat, cum de în America sunt mai multe casine de acoste decât în Europa. În câte-o comună, unde se află abia câte 200—300 de locuitori se găsesce câte o odaie de lectură, care la noi la orașe e înlocuită cu cafenele, în la sate cu căruciume. În America muncitorii au bibliotecă foarte mari, de unde omenii împrumută peste an mai mult ca 100,000 de esemplare. Cetirea foilor se întâmplă astfel: unul dintre ei, — cel mai iscusit cetesce mai întâi foile și își însemnă, ce e mai interesant pentru muncitori; și astfel s'era după-ce au isprăvit cu luorul, se adună cu toții în oșină și acolo respectivul, care a cetit foile, le spune pe scurt conținutul articulelor mai interesante, sau le cetesce din nou. Muncitorilor le place mai ales să le cetesce despre invențiuni. Se întâmplă în câte-o s'era, că în casină vr'un inventator le arată invențiunea făcută de el. Astfel se petrec toate seriile una după altă discutând lucruri interesante și de fo'os pentru toți.

Un document din epoca vechiă. În săptămănilor trecute în orașul Hillah (Babel) cu ocaziunea d'érimării murilor vechi, s'a aflat o piatră cu inscripțiunea, care e de pe timpul regelui din Babilon Nabonides. În inscripțiunile acele se povestesc morțea regelui din Asiria, San Harib, pe care, după cum se știe, l'a omorit un fiu de-al său pe sub ascuns. Enartarea acosta întru toate se unesce cu cele din sânta scriptură. După aceea inscripțiunea descrie încoronarea lui Nabonides de rege. Mai face amintire și despre un vis curios, în care antecesorul său Nabucodonozor i-s'a arătat lui Nabonides ședând pe tron. Nabonides cam 40 ani după d'érimarea primei biserici a ocupat tronul din Babilon și a domnit 10 ani. După cum se vede pe timpul lui Nabonides imperiul babilonien s'a micșit foarte tare și se estindea numai între riurile Eufrat și Tigru.

Literatură.

România agricolă este numele unui studiu economic foarte prețios și interesant, în care se arată, cum este starea poporului român din România, cum sunt împărțiți țărani și cum trăiesc ei: cum o mână proprietari cei mari cu moșiile lor boeresci; cum e duo arăndașii de moși, între cari se află și mulți Români de pe la noi, mai cu s'ema despre Mocanii noștri din Săcele emigrați în România este scris un capitol ntreg etc. etc. Toți câți au cetit acosta carte laudă pe scriitorul ei, d-l profesor Dr. George Maior, care este un bărbat cu largi și seriose cunoscințe în trebile economice. Un exemplar costă 80 pr. și se potă procura și dela administrația „Gazetei Transilvaniei“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Martie 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.80
Renta de corone ung. 4%	98.85
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	102.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.40
Bonuri rurale ungare 4%	96.50
Bonuri rurale croate-slavone.	96.50
Imprum. ung. cu premii.	159.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	143.75
Renta de hartie austr.	100.85
Renta de argint austr.	101.—
Renta de aur austr.	122.25
Losuri din 860	148.—
Actii de ale Banței austro ungară.	978.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	412.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	376.—
Napoleonori.	9.56 1/2
Mărci imperiale germane	58.92 1/2
London vista	120.55
Paris vista	47.80
Rente de corone austr. 4%	101.55
Note italiene.	43.45

Cursul pietei Braşov.

Din 20 Martie 1896.

Banconote rom. Camp.	9.50	Vënd.	9.53
Argint român. Camp.	9.40	Vënd.	9.45
Napoleon-d'ori Camp.	9.53	Vënd.	9.56
Galbeni Camp.	5.65	Vënd.	5.70
Ruble rusescoi Camp.	1.27	Vënd.	1.28
Mărci germane Camp.	58.50	Vënd.	59.05
Lire turcescoi Camp.	10.70	Vënd.	10.90
Seris. fono. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Publicaţiune.

Comuna bisericeii naţionale grecesti Sfint. Treime din cetatea Braşov, aduce la cunoştinţa publică, că **arëndeză** posesia ce o are în comuna Poiana mărului (Almás-mező) și care constă: din edificiul curial foarte spaţios, pivniţă, curte, grajduri, șoprone, grădină de zarzavaturi și legumi; mai departe: 2 mori, holde și fânețe, pe timp de 6 ani, cu începerea dela 24 Aprilie a. c. până la 24 Aprilie 1902, pe cale de oferte.

Amatorii pot adresa oferte timbrate conţinând un vadiu de 10% după suma de arëndă anuală de 700 fl. (oferte mai jos de 700 fl. nu se primesc), în banii gata, sau în hârtii de valoare, împreună cu o declaraţiă, că cunosc condiţiile arëndării și se supune lor, până în 23 Martie a. c. la 11 ore a. m. în cancelaria comunei bisericești, Târgul cailor Nr. 12 — După expirarea acestui termen nu se mai primesc oferte.

Condiţiunile precum și descrierea detaliată a obiectelor de arëndare se pot vedea în toate zilele la cancelaria comunei bisericești dela 9—12 ore a. m.

Braşov, 4 Martie 1896.

Curatorii bisericeii naţionale grecesti sf. Treime, Braşov.

920,3=8.

Seson de primăvară și vară.

Avem onóra a recomanda Onor. public

Producţiile noastre din lână curată, numai FABRICAŢIE PROPRIE de postavuri și mărfuri de modă.

Atragem atenţiunea On. public asupra **Stofelor de paradesiuri și uniforme, pleduri pentru bărbați, plapome de vară** etc.

Nu mai puțin recomandăm și fabricatul nostru, ce l'am introdus ca specialitate:

LODEN ARDELENESC,

Touriștilor, amatorilor de sport, economilor și țeranilor. Fabricatul nostru în privința durabilității și solidității este de preferat așa numitelor **Loden de Stirla și Tirol**, de aceea este foarte potrivit pentru costume de vênat, **Havelocks și mantale.**

Ne rugăm de o cercetare cât mai numărósă.

WILHELM SCHERG & C-ie.

940,1—8

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

Cassa de bancă, comisióne și de schimb

Telefon Nr. 90.

NUSSBÄCHER & BEER
BRAȘOV.

Avem onóre a recomanda serviciile noastre în toate afacerile și transacţiile de bancă și anume:

Cumpărăm și vindem monede de aur și argint, losuri, hârtii de valoare indigene și streine, acții, scrisuri fonciare, obligații, după cursul zilei.

Acordăm avansuri, până la 80% din valoarea cursului pe hârtii de valoare ale statului, scrisuri fonciare și priorități; 70% din valoarea cursului pe hârtii de bancă și efecte ce sunt cotate la bursele din Viena și Budapesta cu dobândă moderată.

Rescumpărăm fără nici o detragere totfelul de cupóne.

Escomptăm polițe comerciale din țară și îngrăjim incasso de polițe, asig-streine și îngrăjim incasso nații pe toate piețele Europei, cum și transociene.

Eliberăm Checuri cu provisióne mici pe toate piețele comerciale europene și transociene.

Primim depuneri în socotélă, corent și bonificăm 5% netto, interese după invoire până la

Asigurăm foarte ieftin losuri la tragere cu câștigul cel mai mic, pentru orii și ce losuri intru diferența cursului.

Atribuim o deosebită atenție afacerilor cu efecte și suntem în poziție orii și ce hârtii de valoare a-le vinde, după cursul zilei. —

Suntem la dispoziție de a da informațiuni și deslușiri specialiste. — Convertim capitale plasate în efecte, cari aduc interese mici, în efecte cu interese mai mari.

Efectuăm orii și ce operație la bursele din lăuntru și streinătate în mod foarte culant, dând orii și ce informații. — Afându-ne în relații strinse cu Filiala Transilvană a Banței ungare de escompt și schimb, suntem în plăcuta poziție de a finalisa foarte avantajos toate transacțiunile de bancă.

Promese la toate tragerile de loterie.

Comunicăm cu plăcere orii și ce informații și consilii consciențioase în afacere de bancă și prin corespondență.

Revisie de losuri gratis.

A V I S!

Prenumerațiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și renoi orii și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mostre atrăgătoare

pentru mușterii privați gratis și franco. **Cacte cu mostre**, cum nu s'au mai vădut până acum, pentru **croitori**, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruven și Doking pentru inaltul oler, stofe prescrise pentru uniforme funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastoi; livrée-uri, postavuri pentru billarde (mese de joc), și trăsuri. — **Asortiment foarte bogat de LODEN** din Stirla, Carniola și Tirol, pentru BĂRBAȚI și DAME, cu prețuri originale ale fabricii, nu pot nici o concurență. — Asortiment de șaluri fine și durabile pentru dame în colorii foarte moderne. — **Stofe de spălat**, pleduri de volagiu dela 4—14 fl. Toate cele necesare la croitori, precum căpușeli de mâneci, nasturi etc.

Cine voesce a cumpăra **postavuri eftine, solide, trainice, din lăună curată**, ér nu sdrențe eftine, cari nu prețuesc nici cât cusutul croitorului, să se adreseze la

JOH. STIKAROFSKY în Brünn. (Centrala industriei de postavuri austriace).

Deposit permanent de postavuri peste 1/2 millóne florini.
Trimiterea numai cu ramburse.

Să se ferescă cumpărătorii de agenți și mamulari, care sub marca „Marfa lui Stikarofsk“ oferă alte mărfuri false. La astfel de ómeni eu nu vënd sub nici o condiție marfă.

899,6—24.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

Telefon Nr. 18.

Cec-Conto la postă nr. 969

Giro-Conto la banca imp. germană.

Casa de bancă

JACOB A. ADLER,

Braşov. Piața mare Nr. 1. Sibiu.

cumpără și vinde monede, hârtii de valoare, devise după cursul zilei cel mai mare — respective cel mai mic;

rescumpără fără nici o detragere tot felul de cupóne;

scontéză polițe comerciale indigene și streine cu inlesnire și cu o dobândă culantă;

efectuează incassări de polițe, asignații, recipise, pe toate piețele Europei, cum și transociene;

acordă avansuri pe hârtii de valoare, losuri, monede până la 90%;

predă asignații pentru orii și care piață comercială internă și externă foarte ieftin, asignațiile destinate pentru **Budapesta și Viena franco** fără spese;

primesce depuneri de bancă spre fructificare în conto-corent și bonifică după invoire până la 5% netto dobândă;

recomandă pentru plasarea de capitale scrisurile fonciare cu 5%. Premie ale banței comerciale ungare, asemenea scrisuri fonciare 5% ale „Albinei“, institut de credit și economii, precum și scrisuri fonciare urbane și rurale din România, care după cursurile de astăzi aduc 5 3/4 interese;

asigură foarte ieftin orii și ce losuri la sortiri cu câștigul cel mai mic, contra diferenții cursului. Comunică informații și sfaturi consciențioase specialiste priu corespondență.

649,3 50.

Revisuire gratis a efectelor și losuri supuse sortirei.

PROBATIONEN